

חומרים להעשרה- ציר רביעי: השקעות- בין סיכוי לסיכון

ערך הזמן של הכסף - מושג הריבית ותפקידיה בחיי הפרט

מפרט הידע ומוקדי ההוראה	עוגנים פדגוגיים	דיון ערכי	זירות יישום
ערך הזמן של הכסף מחיר הכסף- סוגי ריבית: ריבית פשוטה ריבית דריבית	למידה משמעותית, רלוונטית ורב-ממדית - הבנת משמעות "ערך הזמן של הכסף": הריבית ככלי עבודה בחיים האישיים – כל הלוואה וחסכון מבוססים על ריבית. למידה חווייתית, יישומית והתנסותית - חישוב ריבית דריבית על חיסכון אמיתי, השוואת אפיקי חיסכון בפועל, בדיקת "חיסכון לכל ילד" – חוויית למידה ישירה הנוגעת לכסף אמיתי של התלמידים. פיתוח חוסן רגשי - פיתוח סבלנות בתהליך צמיחה איטי של חיסכון, עמידה בפני פיתויים לצריכה מיידית לעומת חיסכון לטווח ארוך, ובניית תחושת מסוגלות – "חיסכון קטן היום יבנה הון בעתיד". שילוב ערכים אוניברסליים - סבלנות, יציבות, תכנון לטווח ארוך, אחריות בין-דורית ואמינות	אחריות אישית ועצמאות כלכלית - מי אחראי על ניהול הכסף שלי, ההורים, הבנק, הממשלה, אני? מה חלקי בעיצוב הביטחון הכלכלי שלי? - מדוע תכנון מראש תורם לשקט נפשי משפחתי? - מה הקשר בין חיסכון מושכל לתחושת ביטחון וחירות בחיים? אחריות ומעורבות חברתית - כיצד ניתן להשתמש בידע על ריבית דריבית כדי לעזור לאחרים – משפחה, קהילה?	הזירה הבית ספרית - למידה מבוססת חישוב, ניתוח נתונים והמחשה של תהליכים מצטברים לאורך זמן, תוך שימוש בייצוגים חזותיים והשוואת תרחישים הזירה המשפחתית - חיבור להתנהלות פיננסית אמיתית של משק הבית, שיח בין-דורי על חיסכון והחלטות כלכליות, ובחינת מצבים רלוונטיים מחיי היום-יום. הזירה הדיגיטלית - שימוש בכלים טכנולוגיים לחישוב, השוואה והמחשה של תרחישים פיננסיים, לצד פיתוח אוריינות נתונים

צריכה עתידית- חיסכון

מפרט הידע ומוקדי ההוראה	עוגנים פדגוגיים	דיון ערכי	זירות יישום
החיסכון וחשיבותו - ניתוח מקרה בוחן: חיסכון לכל ילד הטיות התנהגותיות: - העדפת ההווה, העדפת מזלות, הטיית ברירת מחדל - ניתוח מחיר ההמתנה לאור ההטיות	למידה משמעותית, רלוונטית ורב-ממדית - בני הנוער חוו את הקונפליקט בין "לקנות עכשיו" לבין "לשמור למחר". הלמידה מחברת בין רצונות אישיים, ידע פסיכולוגי על הטיות, וכלים פיננסיים מעשיים, ויוצרת רלוונטיות גבוהה. למידה חווייתית, יישומית והתנסותית - הגדרת יעד חיסכון אישי - צמצום הוצאות, הגדלת ההכנסה והעברת העודפים לחיסכון פיתוח חוסן רגשי - זיהוי הטיות כמו "העדפת הווה" מצריך ויסות רגשי ודחיית סיפוקים. הצבת מטרות לחיסכון מחזקת את תחושת המסוגלות והניהול העצמי. מנהיגות ויזמות תלמידים - בניית תוכניות חיסכון אישיות, ייזום שיח משפחתי על סדרי עדיפויות	צדק חברתי, ערבות הדדית ושוויון הזדמנויות - האם לכולם יש גישה שווה לאפיקי חיסכון? מה קורה לאנשים שאין להם "הון התחלתי"? - האם חובת הבנקים לספק מסלולי חיסכון נגישים לכל שכבות האוכלוסייה? אחריות אישית וחירות מול פטרנליזם ממשלתי "כפייה לצורך חירות" - האם המדינה צדקה כשחייבה את האזרחים לחסוך לפנסיה (צו הרחבה 2008), או שמדובר בפגיעה בלתי-מוצדקת בזכות הקניין ובחופש הפרט לנהל את הכנסתו? - מניעת כשל שוק – האם מוטלת על הפרט אחריות מוסרית לחסוך כדי לא להפוך לנטל על הקופה הציבורית? התפיסה הערכית של זמן וצריכה - כיצד ניצחון על "הטיית ההווה" ודופמין מיידי מהווה ביטוי של בגרות ושליטה עצמית? - האם חיסכון הוא ויתור על הנאות החיים או שהוא הדרך להשיג חופש אמיתי, "שקט נפשי" ויכולת לקנות "אפשרויות" עתידיות? - מחיר ההמתנה – האם הבחירה לדחות את החיסכון בעשור (מגיל 15 לגיל 25) היא רק טעות כלכלית, או	הזירה הבית ספרית - תרגול סימולציות – ניתוח מצבי קבלת החלטות דרך "משחק הדילמות" של תוכנית "חיסכון לכל ילד", המדגיש את המעבר מפעולה פסיבית (ברירת מחדל) לבחירה אקטיבית ומושכלת. - פעילות רפלקטיבית – ביצוע תרגיל "דליפות הכסף" לזיהוי הוצאות בלתי מודעות והמרתן לערך עתידי דרך "כוח הזמן". - תכנון יעדים – בניית תוכנית פעולה אישית למימון רישיון נהיגה או טיסה לחו"ל המבוססת על חישוב ריאלי של הפקדות חודשיות הזירה המשפחתית - הזמנה לשיח משותף עם ההורים לבדיקת מסלול החיסכון בתוכנית "חיסכון לכל ילד" (בנק מול קופת גמל). הזירה הקהילתית - בדיקת "חיסכון לכל ילד" באמצעות ריאיון עם יועץ השקעות, שיחה עם נציג בנק. הזירה הדיגיטלית - שימוש פעיל בדשבורד בנק ישראל ובמחשבוני ריבית דריבית לביצוע "קרב מחשבוניים" – השוואה

מפרט הידע ומוקדי ההוראה	עוגנים פדגוגיים	דיון ערכי	זירות יישום
	שותפות רב-מערכתית ולמידה בקהילה - עריכת סקר בנושא מוצרי חיסכון הקיימים בשוק, יתרונות וחסרונות לכל מוצר - ריאיון עם בעל עסק/ בני משפחה/ בנק ישראל על הטיות בהחלטות חיסכון, שימוש בנתוני בנק ישראל – הרחבת הלמידה אל מעבר לכיתה דרך שיתופי פעולה אמיתיים שילוב ערכים אוניברסליים - אחריות, ביטחון, וזהירות – דרך ערכים אלו נבחן את המתח שבין אחריות הפרט לחירותו, ונלמד לזהות את המלכודות הפסיכולוגיות כמו "הטיית ההווה", "העדפת נזילות" ו"ברירת מחדל" המונעות מאיתנו להשיג ביטחון כלכלי בעתיד.	שהיא מייצגת חוסר אחריות כלפי העצמאות הכלכלית שלנו בבגרותנו?	בין "כסף שעובד" (ריבית) לבין חיסכון "מתחת לבלטה" - פיתוח מודעות ל"הטיית ההווה" בסביבות צריכה דיגיטליות המעודדות "זריקות דופמין" מרכישות אימפולסיביות